

ТЕМА № 8

СУДОВІ ВИКЛИКИ І ПОВІДОМЛЕННЯ

*Кафедра цивільного права та процесу
НАВС*

Навчальна мета: сприяти формуванню у ЗВО методологічних знань про судові виклики і повідомлення; визначити вимоги, яким мають відповідати судові виклики і повідомлення; визначити зміст судових викликів і повідомлень; охарактеризувати порядок вручення судових викликів і повідомлень, а також активізувати ЗВО до самостійного вивчення наукової та методичної літератури.

Виховна мета: сприяти формуванню наукового світогляду, моральних, естетичних та інших якостей особистості, виховувати активність до одержання знань майбутнього фахівця, прищеплення інтересу до вивчення дисципліни.

Розвивальна мета: розвивати інтелектуальні здібності, культуру мовлення та спілкування, пам'ять, увагу, уяву, творчий склад мислення, спостережливість, активність, самостійність, логічне осмислення основних понять та термінів, вміння сприймати та аналізувати матеріал, прищеплювати ЗВО навички раціональних способів пізнавальної діяльності з зазначеної теми.

Нормативно-правові акти:

- Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
- Цивільний процесуальний кодекс України: Закон України від 18.03.2004 р. (в ред. Закону від 03.10.2017) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15#Text>
- Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02.06.2016 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text>
- Цивільний процесуальний кодекс України: Науково-практичний коментар / за заг. ред. М. М. Ясинка. К.: Алерта, 2018. 604 с
- Цивільний процесуальний кодекс України: науково-практичний коментар / за заг. ред. Василюни Н. В., Гулька Б.І., Кота О.О. Київ : ВД «Дакор», 2021. 1028 с.

План:

- ◎ Загальна характеристика судових викликів і повідомлень, їх види. Строки здійснення судових викликів та повідомлень.
- ◎ Особливості здійснення судових викликів і повідомлень щодо певних учасників судового процесу або у певних категоріях цивільних справ.
- ◎ Зміст судових повісток про виклик та судових повісток-повідомлень.
- ◎ Порядок вручення судових повісток.

**1. Загальна характеристика
судових викликів і повідомлень,
їх види.**

**Строки здійснення судових
викликів і повідомлень**

Для забезпечення обізнаності учасників цивільного процесу про час і місце судового засідання або вчинення окремої процесуальної дії законодавець зобов'язав суд своєчасно інформувати їх про це за допомогою судових викликів і повідомлень.

*Судові виклики і повідомлення
здійснюються:*

**судовими повістками про
ВИКЛИК**

**судовими повістками-
повідомленнями**

*Відповідно до частин 1, 3 ст. 128
ЦПК України суд викликає
учасників справи у судове
засідання або для участі у
вчиненні процесуальної дії, якщо
визнає їх явку обов'язковою.*

*Відповідно до частин 2, 4 ст. 128
ЦПК України суд повідомляє
учасників справи про дату, час і
місце судового засідання чи
вчинення відповідної
процесуальної дії, якщо їх явка є не
обов'язковою.*

Судова повістка про виклик повинна бути вручена з таким розрахунком, щоб особи, які викликаються, мали достатньо часу для явки в суд і підготовки до участі в судовому розгляді справи, але не пізніше ніж за п'ять днів до судового засідання, а судова повістка-повідомлення – завчасно.

Судова повістка, а у випадках, встановлених ЦПК України, – разом з копіями відповідних документів, надсилається до електронного кабінету відповідного учасника справи, а в разі його відсутності – разом із розпискою рекомендованим листом з повідомленням про вручення або кур'єром за адресою, зазначеною стороною чи іншим учасником справи.

Стороні чи її представникові за їхньою згодою можуть бути видані судові повістки для вручення відповідним учасникам судового процесу.

Судова повістка може бути вручена безпосередньо в суді, а у разі відкладення розгляду справи про дату, час і місце наступного засідання може бути повідомлено під розписку.

У разі ненадання учасниками справи інформації щодо їх адреси судова повістка надсилається:

- 1) юридичним особам та фізичним особам – підприємцям – за адресою місцезнаходження (місця проживання), що зазначена в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань;
- 2) фізичним особам, які не мають статусу підприємців, – за адресою їх місця проживання чи місця перебування, зареєстрованою у встановленому законом порядку.

Днем вручення судової повістки є:

день проставлення у поштовому повідомленні відмітки про відмову отримати судову повістку чи відмітки про відсутність особи за адресою місцезнаходження, місця проживання чи перебування особи, що зареєстровані у встановленому законом порядку, якщо ця особа не повідомила суду іншої адреси;

день проставлення у поштовому повідомленні відмітки про відмову отримати судову повістку чи відмітки про відсутність особи за адресою місцезнаходження, місця проживання чи перебування особи, повідомленою цією особою суду;

день вручення судової повістки під розписку;

день отримання судом повідомлення про доставлення судової повістки до електронного кабінету особи;

Якщо повістку надіслано до електронного кабінету пізніше 17 години, повістка вважається врученою у робочий день, наступний за днем її відправлення, незалежно від надходження до суду повідомлення про її доставлення.

**2. Особливості здійснення
судових викликів і повідомлень
щодо певних учасників судового
процесу або у певних категоріях
цивільних справ**

Особливості здійснення судових викликів і повідомлень щодо певних категорій учасників судового процесу або у певних категоріях цивільних справ:

- ❑ суд викликає або повідомляє свідка, експерта, перекладача, спеціаліста, а у випадках термінової необхідності, передбачених ЦПК України, зокрема у справах про видачу обмежувального припису – також учасників справи телефонограмою, телеграмою, засобами факсимільного зв'язку, електронною поштою або повідомленням через інші засоби зв'язку (зокрема мобільного), які забезпечують фіксацію повідомлення або виклику;
- ❑ судова повістка юридичній особі направляється за її місцезнаходженням або за місцезнаходженням її представництва, філії, якщо позов виник у зв'язку з їхньою діяльністю;

□ відповідач, третя особа, свідок, зареєстроване місце проживання (перебування), місцезнаходження чи місце роботи якого невідоме, а також заінтересована особа у справах про видачу обмежувального припису викликаються до суду через оголошення на офіційному веб-сайті судової влади України, яке повинно бути розміщене не пізніше ніж за десять днів, а у разі розгляду справи про видачу обмежувального припису – не пізніше 24 годин до дати відповідного судового засідання. З опублікуванням оголошення про виклик особа вважається повідомленою про дату, час і місце розгляду справи;

□ за наявності відповідної письмової заяви учасника справи, який не має електронного кабінету, та технічної можливості повідомлення про призначення справи до розгляду та про дату, час і місце проведення судового засідання чи проведення відповідної процесуальної дії може здійснюватися судом з використанням засобів мобільного зв'язку, що забезпечують фіксацію повідомлення або виклику, шляхом надсилання такому учаснику справи текстових повідомлень із зазначенням веб-адреси відповідної ухвали в Єдиному державному реєстрі судових рішень у порядку, визначеному Положенням про Єдину судову інформаційно-комунікаційну систему та/або положеннями, що визначають порядок функціонування її окремих підсистем (модулів).

3. Зміст судових повісток про виклик та судових повісток- повідомлень

Судова повістка про виклик повинна містити:

- 1) ім'я фізичної особи чи найменування юридичної особи, якій адресується повістка;
- 2) найменування та адресу суду;
- 3) зазначення місця, дня і часу явки за викликом;
- 4) назву справи, за якою робиться виклик;
- 5) зазначення, як хто викликається особа (як позивач, відповідач, третя особа, свідок, експерт, спеціаліст, перекладач);
- 6) зазначення, чи викликається особа в судове засідання чи у підготовче судове засідання, а у разі повторного виклику сторони у зв'язку з необхідністю надати особисті пояснення - про потребу надати особисті пояснення;
- 7) у разі необхідності – пропозицію учаснику справи подати всі раніше неподані докази;
- 8) зазначення обов'язку особи, яка одержала судову повістку в зв'язку з відсутністю адресата, за першої можливості вручити її адресату;
- 9) роз'яснення про наслідки неявки залежно від процесуального статусу особи, яка викликається (накладення штрафу, примусовий привід, розгляд справи за відсутності, залишення заяви без розгляду), і про обов'язок повідомити суд про причини неявки.

Судова повістка-повідомлення повинна містити:

- найменування та адресу суду, назву справи, зазначення процесуального статусу особи, яка повідомляється, вказівку про те, яку дію буде вчинено, місце, дату і час її вчинення, а також про те, що участь у її вчиненні для цієї особи не є обов'язковою

4. Порядок вручення судових повісток

Порядок вручення судових повісток:

- ❑ у разі відсутності в адресата електронного кабінету судові повістки, адресовані фізичним особам, вручаються їм під розписку, а юридичним особам – відповідній службовій особі, яка розписується про одержання повістки. Розписка про одержання судової повістки з поміткою про дату вручення в той самий день особами, які її вручали, повертається до суду;
- ❑ якщо особу, якій адресовано судову повістку, не виявлено в місці проживання, повістку під розписку вручають будь-кому з повнолітніх членів сім'ї, які проживають разом з нею. У такому випадку особа, якій адресовано повістку, вважається належним чином повідомленою про час, дату і місце судового засідання, вчинення іншої процесуальної дії;
- ❑ у разі відсутності адресата (будь-кого з повнолітніх членів його сім'ї) особа, яка доставляє судову повістку, негайно повертає її до суду з поміткою про причини невручення;

вручення судової повістки представникові учасника справи вважається врученням повістки і цій особі;

якщо особа не проживає за адресою, повідомленою суду, судова повістка може бути надіслана за місцем її роботи;

якщо учасник справи перебуває під вартою або відбуває покарання у виді довічного позбавлення волі, позбавлення волі на певний строк, тримання у дисциплінарному батальйоні військовослужбовців, обмеження волі, арешту, повістка та інші судові документи вручаються йому під розписку адміністрацією місця утримання учасника справи, яка негайно надсилає розписку та письмові пояснення цього учасника справи до суду;

якщо місцеперебування відповідача невідоме, суд розглядає справу після надходження до суду відомостей щодо його виклику до суду в порядку, визначеному ЦПК України.